

Cvetica med ternjem.

Živela sta pred mnogo mnogo leti kralj in kraljica. Bila sta brez otrok in sta vedno Boga prosila, da bi jim dal kacega otroka, ali njiju želja se nij izpolnila. Prigodi se pa, ko je necega dne kraljica pri potoku sedela, da žaba prileze iz vode in jej reče: „tvoja želja se ti bode izpolnila in ti bodeš hčerko dobila.“ Kar je žaba prorokovala, to se je tudi v resnici zgodilo. Kraljica je dobila hčerko, ki je bila tako lepa, da kralj od samega veselja nij vedel, kaj bi počel. Napravil je toraj veliko pojédino. A povabil nij samo soródnike, znance in prijatelje, nego tudi vile, katerih je bilo v njegovem kraljestvu trinajst. A ker je imel samo dvanajst zlatih pladnikov, iz katerih bi mogle vile jesti, zaradi tega jedne vile nij mogel povabiti na pojédino.

Povabljeni gosti pridejo. A ko je pojédina minula, vstopijo se vile k otroku, da mu vsaka po nekaj daruje. Perva mu daruje pohlevnost, druga lepoto, tretja bogastvo, in tako zapored vsaka nekaj posebnega, da je bilo dete obdarovano z vsem, kar je lepega na svetu. Ko je že jedenajst vil svoje darove détetu podelilo, stopi trinajsta vila v dvorano, to je óna, ki nij bila povabljena na pojédino. Nikogar ne pogledavši, stopi v sredo dvorane ter z grozečim se glasom zavpije: „kedar kraljeva hčerka petnajsto leto doverši, z vretenom naj se ubode in umerje.“ Te besede izgovorivši, zapusti dvorano. Vsi se zelo prestrašijo, ko so čuli te besede. Zdaj pristopi dvanajsta vila, ki deteta še nij obdarovala. Ker hudobnega izreka svoje verstnica ne more preklicati, zatorej ga samo olajša in reče: „kraljeva hči ne bode umerla, nego stoletno spanje bode spala.“ — Kralj, ki je vse to slišal, hotel je svoje ljubo dete obvarovati napovedanega zlega, ter zapové, da se vsa vretena v vsem njegovem kraljestvu odpravijo. To se je tudi zgodilo. Kraljeva hčerka je rasla, in je bila lepa, ljubezniva, modra in bogata, da ob kratkem povem, vsi od vil jej podarjeni darovi so se natanko izpolnili.

Prigodilo se je pa, ko je bila kraljeva hči petnajst let stara in je ravno svoj rojstni dan praznovala, da nij bilo ne kralja ne kraljice doma. Hčerka je bila sama v kraljevskej palači. Šetala je iz jedne sobe v drugo; naposled pride v star stolp. Tu je zagledala stara vrata, v vratih je bil ključ. Zdajci oberne ključ, vrata se odpró in ona stopi v malo čumnato. V malej čumnati je sedela stara žena, ki je pridno prela. „Oj žena kaj delate tu?“ nagovori jo kraljeva hči. „Predem“ odgovori stara žena. „A kaj li to tako hitro okoli skače?“ vpraša dalje kraljeva hči ter prime za vreteno, da si ogleda čudno stvar. A jedva se je dotaknila vretena, izpolnilo se je, kar jej je dvanajsta vila prorokovala. Zbodla se je in na istem mestu je zaspala. A to spanje se je razprosterlo po vsej palači. Kralj in kraljica sta domóv se povernivša takój zaspala in ž njima tudi vse spremstvo. Zaspali so tudi konji v hlevu, psi na dvorišči, golobje na strehi, muhe na steni, še celó ogenj je ugasnil na ognjišči, pečenka se nij več pekla, vihar je potihnil, in na drevesih pred palačo se nij niti jeden listek več gibal. — Okoli kraljeve palače je začela živa meja rasti, ki je tako hitro rasla, da je kmalu prekrila vso palačo. Po vsej deželi se je govorilo o lepej spavajočej deklici, ki so jo zdaj sploh „Ternjévčico“ imenovali, a to zategadelj, ker je spala pod živo, ternjevo mejo.

Ljudje so pripovedovali, da čez mnogo let pride zal mladenič in ta reši spečo cvetico izpod ternja.

Tako je tudi bilo. Prihajali so mnogi mladeniči, ter so poskuševali, ne bi li proderli skozi bodeče ternje, a bilo je vse zamán. Čez dolgo dolgo časa — pravijo čez sto let — prišel je zal kraljevič v deželo. Temu je nek der-var pripovedoval o živej meji, in da v sredi nje stoji lepa palača, v katerej spi zala kraljeva hčerka pod bodečim ternjem. Pripovedoval mu je tudi, da je že mnogo mladeničev poskušalo prodreti preko ternjeve meje, da bi rešili Ternjévčico, pa ostali so v ternji in so morali žalostno umreti.

Kraljevič je vse to poslušal in se ni dal ustrašiti.

Pogumno se je bližal k živej meji, in glej! — namesto ternja so bile same cvetice. Brez posebne težave se je splazil preko ternja in srečno proderl do kraljeve palače. Šel je skozi dvorišče, tu so spali psi; šel je skozi dvorano, tu sta spala kralj in kraljica, spale so muhe na steni in golobje na strehi. Zdaj pride do starega stolpa; odpre vrata in stopi vanj. Tu zagleda Ternjévčico na tleh ležati. Bila je tako lepa, da je nij bilo lepše cvetice na vsem svetu. Ko jo prime za roko, takój se je zbudila. Zdaj sta šla skupaj dol po stopnicah in zbudila sta se kralj in kraljica, zbudilo se je vse spremstvo, zbudili so se konji v hlevu, psi na dvorišči, muhe na steni in golobje na strehi, zbudilo se je vse, kar je celih sto let v sladkem spanji počivalo. Veselja nij bilo konca ne kraja.

Kraljevič je vzel Ternjévčico v zakon. Gostíli so se in dobre volje bili, in srečno sta živela ves čas svojega življenja.

Poslovenil Av. Savinski.

Gúgalica.

Še bolj, še bolj, Matjček,
Zagúgaj me na zrak!
Visoko me požéni,
Saj deček si krepák.
Do veje tja zelene
Zagúgaj me močnó,
Da bele vidim hiše
S prijazno cerkevco.

Poglédite otroci!
Zdaj k víšku poletím,
Po zraku kakor ptiček
Nizdolu spet ferčím.
In v lasce mi rumene
Tih veterček pihljá,
Požéni me, Matjček,
Do šinjega nebá!

I. T.